

Exploateringsplaner i Ljungby

Särskild arkeologisk utredning 2010
Ljungby socken, Kalmar kommun, Kalmar län

Cecilia Ring

KALMAR LÄNS MUSEUM
Arkeologisk rapport 2010:17

Exploateringsplaner i Ljungby

Särskild arkeologisk utredning 2010

Ljungby socken, Kalmar kommun, Kalmar län

Författare	Cecilia Ring
Copyright	Kalmar läns museum
Redaktion	Helena Victor, Seija Nyberg
Kartor	Publicerade i enlighet med tillstånd 507-98-2848 från Lantmäteriverket
Förlag	Kalmar läns museum
ISSN	1400-352X

Abstract

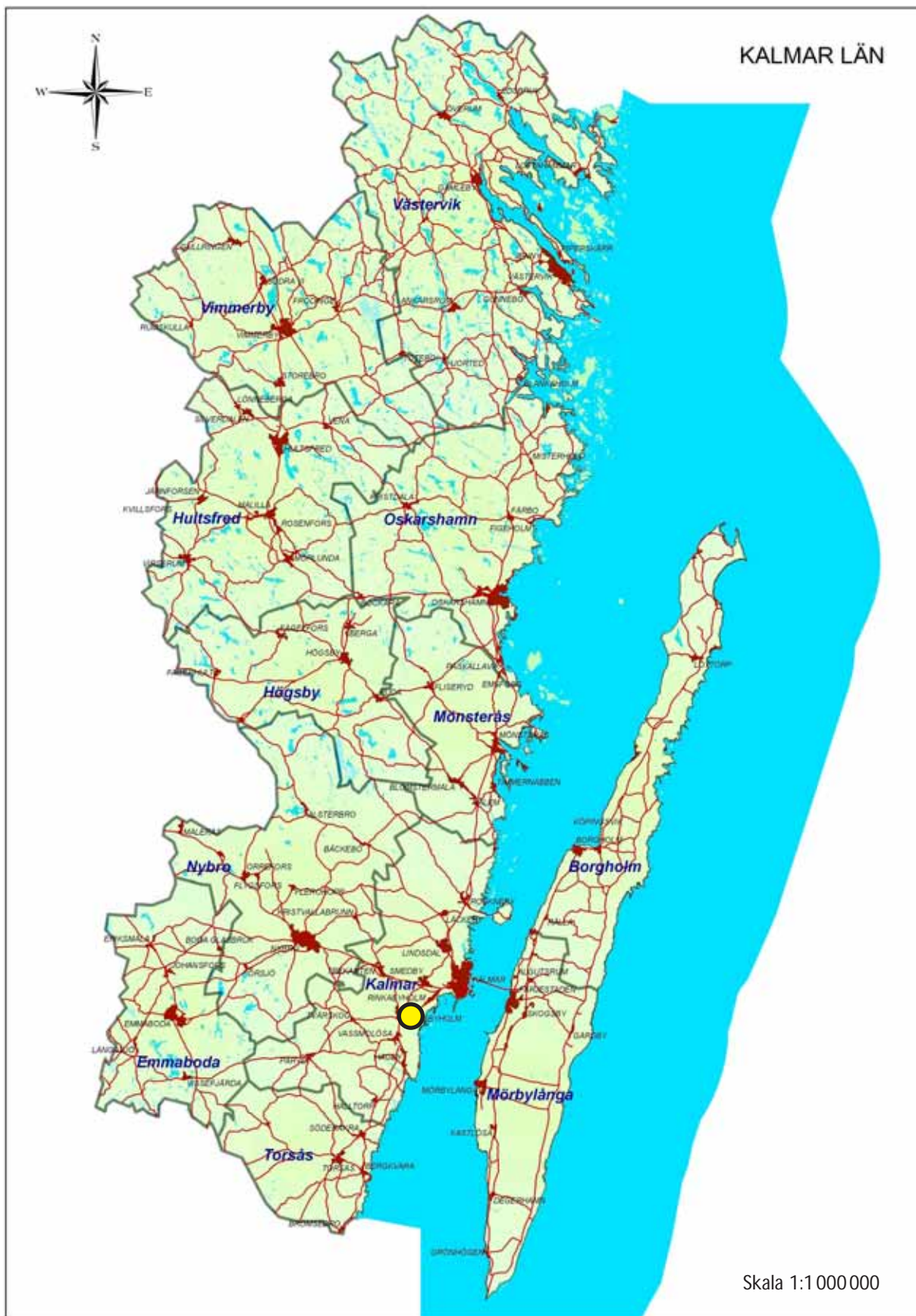
Keywords: Småland, Ljungbyholm

During two days in June 2010, Kalmar county museum performed an archaeological field assessment south of the village of Ljungbyholm. The need for an assessment was due to plans by the Kalmar municipality to build new houses. During the field assessment the ploughed layer

was removed in search trenches with help of a machine. The archaeological remains in the area were scarce. One hearth and one piece of chipped porphyry were found. We recommend that there is no need for further excavations in the area.

Innehåll

Sammanfattning.....	7
Inledning.....	8
Topografi och fornlämningsmiljö.....	9
Genomförande	11
Resultat	13
Tolkning och åtgärdsförslag.....	14
Referenser	15
Tekniska och administrativa uppgifter	17

Karta över Kalmar län med undersökningsområdet markerat.

Sammanfattning

Kalmar kommun planerar att bygga nya villor i södra delen av Ljungbyholms samhälle. Närheten till kända fornlämningar och det topografiska läget gjorde att Länsstyrelsen i Kalmar län beslutade att en arkeologisk utredning skulle föregå den planerade exploateringen. I juni

2010 undersöktes ett trettiotal schakt samt ett par provrutor på ytan, men endast en härd och ett lösfynd i form av porfyr påträffades. Läns museet ansåg därför att inga ytterligare arkeologiska åtgärder behövdes på platsen.

Inledning

I samband med eventuell exploatering av ny mark i anslutning till Ljungbyholms södra bebyggelse beslutade Länsstyrelsen i Kalmar län att en särskilt utredning skulle utföras. Inga kända fornlämningar finns inom ytan, men Länsstyrelsen bedömde att ytan ändå ska utredas p.g.a topografin, fornlämningsbild och exploateringsarbetets omfattning. Exempelvis

ligger RAÄ 338, 235, 277, 198 och 360 i närheten av det nu aktuella exploateringsområdet

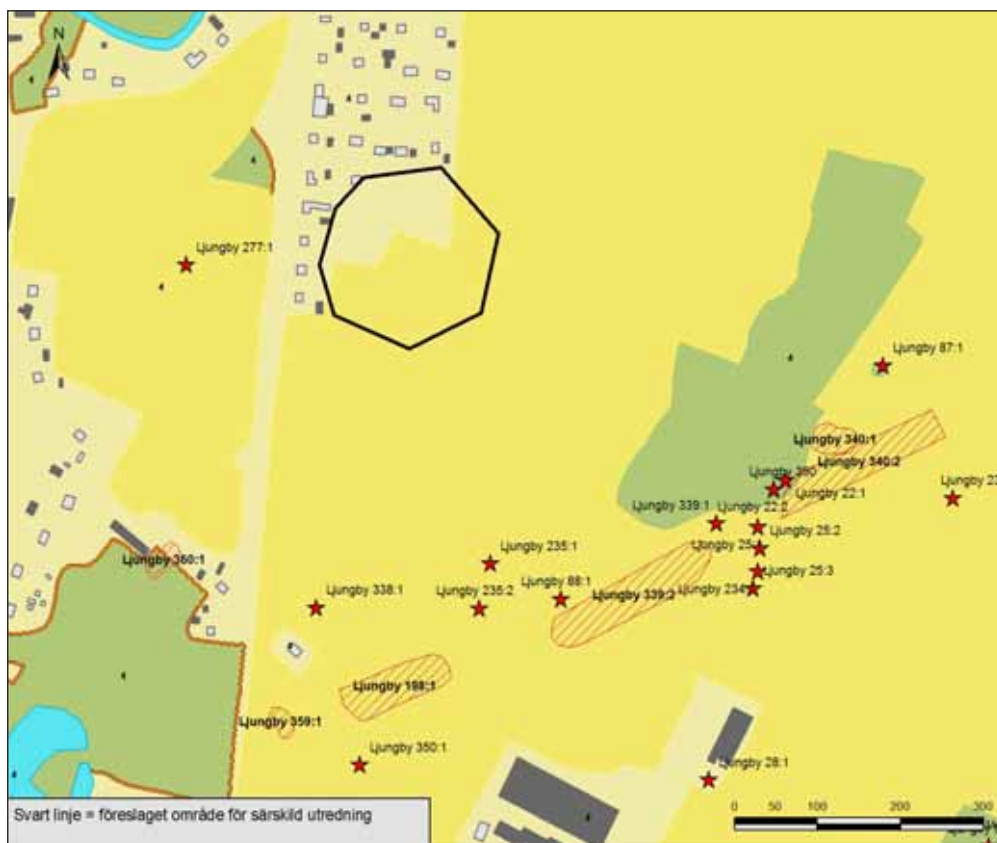
Syftet med den särskilda utredningen var att i enlighet med länsstyrelsens förfrågningsunderlag göra alla fornlämningar i området kända och en bedömning av deras fornlämningsstatus skulle fastställas.

Topografi och fornlämningsmiljö

Exploateringsytan ligger i anslutning till den sydligaste bebyggelsen i Ljungbyholm. En stor mängd fornlämningar finns registrerade i utredningsområdets närhet (se fig 1, 2). Landskapet runt Ljungby karakteriseras av en öppen fullåkersbygd som ställvis bryts av mindre skogsdungar och åkerimpediment. I området runt Ljungby finns spår av både ancylus- och littorinatransgressionen. Ljungbyområdet är rikt på fornlämningar från alla perioder, särskilt utmärker sig ett stort antal lösfynd och boplatser från stenålder. Även ett stort antal rösen från bronsåldern och en stor mängd stensättningar och förmodade boplatser från järnåldern finns i området (Alexandersson 2000; Magnusson 2000).

I samband med omdragningen av E22 mellan Hossmo och Söderåkra, utreddes och

förundersöktes flera fornlämningar i södra Ljungby varav en del i nära anslutning till utredningsytan (RAÄ 358, 359, 360, Ljungby sn). Dessa lämningar uppvisar dateringar från en lång tidsperiod, mesolitikum-yngre järnålder, (Alexandersson 2000). Det finns också historiska lämningar i form av husgrunder i området (RAÄ 88). Den mycket varierade fornlämningsbilden tyder på att området varit i bruk under en mycket lång period. De utredda, förundersökta och slutundersökta boplatserna i närheten (RAÄ 198, 339, 340, 358-360) visar att boplatstorna inte är avgränsade. Det är därför möjligt att boplatksområdet har varit mycket stort med kronologiska förskjutningar som delvis har varit relaterade till den föränderliga strandlinjen.

Figur 1. Området kring Ljungby med utredningsområdet (svart markering) samt registrerade fornlämningar (röda stjärnor, skrafferingar och linjer) markerade. Jämför figur 1.

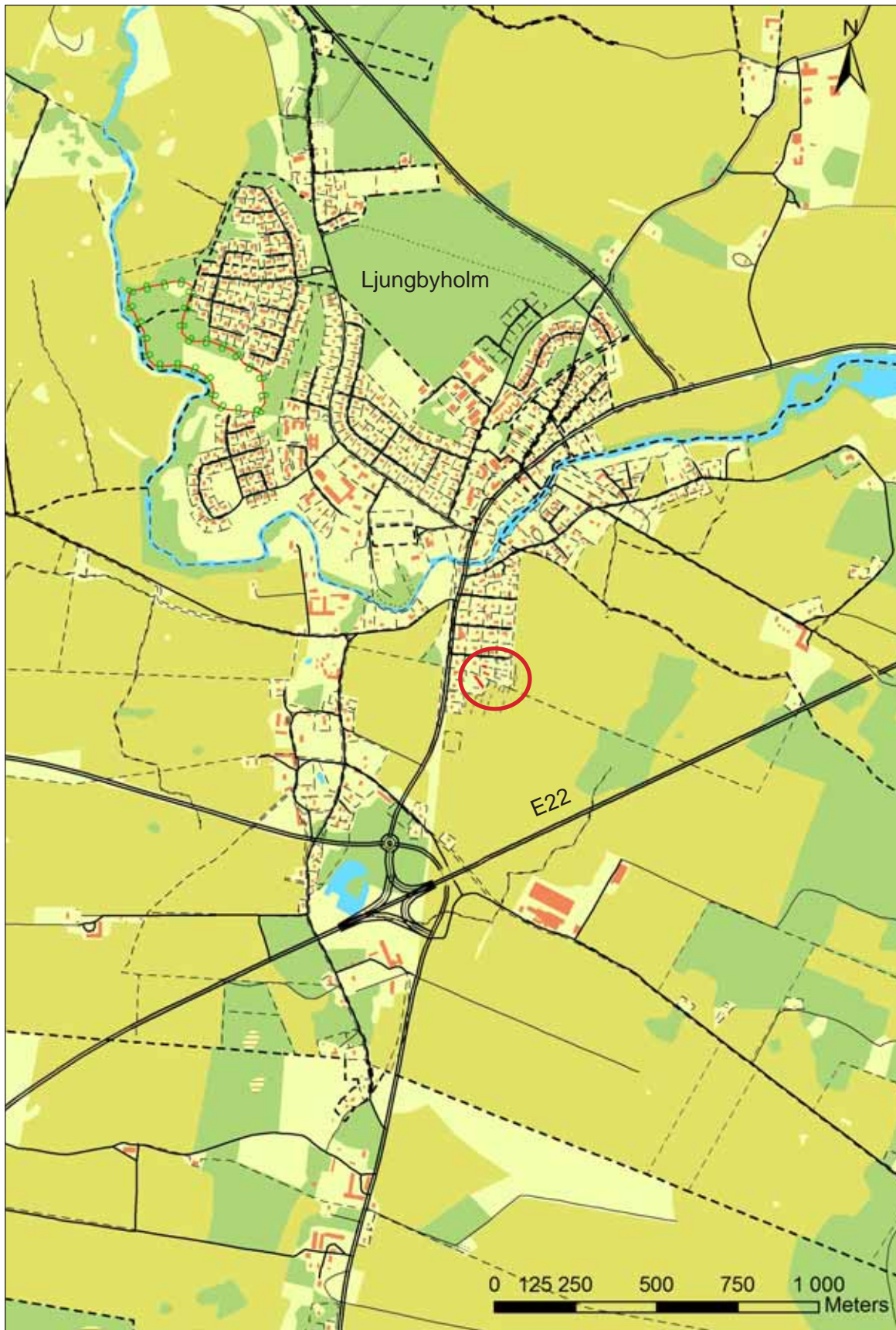
RAÄ nr	Typ	Datering	Status
22	Gravområde m sts och skvh	Bronsålder	Undersökt, borttagen
25:1	Röse	Bronsålder/Järnålder	Förstörd fornlämning
25:2	Stensättning	Bronsålder/Järnålder	Förstörd fornlämning
25:3	Stensättning	Bronsålder/Järnålder	Förstörd fornlämning
87	Röse	Bronsålder/Järnålder	Fast fornlämning
88	Husgrund	Historisk tid	Fast fornlämning
198	Boplats	Mesolitikum	Fast fornlämning
233	Fyndplats, skafthålsyxa	SN-Bronsålder	
234	Fyndplats, trindyxa	Neolitikum	
235	Fyndplats, skafthålsyxa	SN-Bronsålder	
277	Fyndplats, brynsten	Förhistoriska	
338	Fyndplats, svallad flinta	Mesolitikum/neolitikum	
339	Boplats	Bronsålder-FROM järnålder	Fast fornlämning
340	Boplats	FROM-järnålder-Rom järnålder	Fast fornlämning
350	Fyndplats, flinta	Förhistorisk	
358	Boplats	Mesolitikum-bronsålder	Fast fornlämning
359	Boplats	Rom järnålder-Vendeltid	Undersökt, borttagen
360	Boplats	Mesolitikum	Undersökt, borttagen
390	Skålgrop i röse (RAÄ 22)	Bronsålder	Undersökt, borttagen

Figur 2. Kortfattad beskrivning av de fornlämningar som visas i figur 2.

Genomförande

Utifrån kartunderlaget som bifogats länsstyrelsens förfrågningsunderlag uppmättes utredningsområdet till en yta om ca 33 000 m². Inom denna yta grävdes 36 antal sökschakt.

För att fastlägga att det inte fanns något kulturlager som inte syntes vid avbaningen grävdes tre meter² för hand. Inget kulturlager påträffades dock.

Figur 3. Utredningsområdet i södra Ljungbyholm inringat med en röd ring.

Resultat

36 sökschakt grävdes till en sammanlagd längd av 500 meter. Schaktens bredd var ca 1.20 och djupet varierade mellan 0,2-0,5 meter. Undergrundsmaterialet varierade mellan fin sand, något siltig till morän.

På den östra sidan om trädridån, längst i nordöst av utredningsområdet, var en mindre höjd. Här grävdes fyra schakt. Det verkade då som om man tidigare schaktat i området då det mellan åkerjorden och undergrunden fanns ett grått, grovt sandlager. Detta lager fanns inte i schaktet närmare åkern. Möjligen hade man tidigare grävt ner en ledning i området.

Vid undersökningen påträffades två mindre anläggningar, en härd och en grop med sten, troligen recent. I ett av schakten, på den nordvästra delen påträffades också ett porfyraavslag. Detta tillvaratogs inte.

Figur 4. Schaktens placering i utredningsområdet.

Tolkning och åtgärdsförslag

Då spåren efter lämningar var så få anser Kalmar läns museum att inga ytterligare undersökningar är nödvändiga inom exploateringsområdet.

Referenser

- Alexandersson, K., 2000. Ljungby Södra. Sten- och järnåldersboplatser. Ljungby socken, Småland. E22-projektet, Rapport 2000:5, Kalmar läns museum.
- Magnusson, G. (red) 2001. *Möre, historien om ett småland. E22-projektet.* Kalmar läns museum. Kalmar

Tekniska och administrativa uppgifter

Länsstyrelsens dnr: 431-2074-10

Kalmar läns museums dnr: 339-639-09

Projektnummer KLM: 10/25

Uppdragsgivare: Kalmar kommun

Landskap: Småland

Kommun: Kalmar

Socken: Ljungby

Fastighet: Ljungby 4:30, 4:31

Fornlämningsnr: 338, 325, 277

Ekonomisk karta: 4G 5e Ljungby

X koordinat: 6276542

Y koordinat: 571981

M ö h: 10

Fältarbetstid: 20100616 - 20100617

Antal arbetsdagar: 2 dagar

Maskintid: 32 timmar

Personal: Kenneth Alexandersson, Cecilia Ring

Analyser: Analyserande institution.

Dokumentation: All dokumentation förvaras på KLM.

Inmätning: skall anges

Koordinater och höjdangivelser i rikets koordinatsystem SWEREF 99
16_30V och RH70.

Adress
Box 104, S-391 21 Kalmar

Telefon
0480-45 13 00

Fax
0480-45 13 65

E-post
info@kalmarlansmuseum.se